

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 19 maart 2015

MEDITATIE

De kraaiende haan

Een kraaiende haan. Niets bijzonders, toch? Hanen kraaien toch elke dag? In Jeruzalem zijn er genoeg die in de stilte van de vroege uren het begin van de dag aankondigen. Toch, dit hanengekraai, waarover u hier in Gods Woord leest, staat er niet voor niets.

Terwijl de Heere Jezus voor het Sanhedrin staat, wordt één van Zijn discipelen herkend en aangesproken door een meisje. Op de vraag of hij ook niet bij Jezus van Nazareth hoort, wordt hij bang. Hij ontkent het. Daarna nog een keer. Weer volgt een ontkenning. En dan nog eens de vraag en weer dezelfde reactie. Dan, terstond staat er in de Bijbel, kraait de haan. Die ene, speciale haan. Dat

En terstond kraaide de haan...

Matthéüs 26:75a

is de haan waar Jezus, zijn Meester, over heeft gesproken: 'Eer de haan tweemaal gekraaid zal hebben, zul jij Mij, Petrus, driemaal verloochenen.' En het gebeurt. De haan kraait. De Schepper van dit dier breekt zijn bek open. Hij, Die alle dingen bestuurt, zorgt ervoor dat dit beest kraait op het juiste moment. Het is een teken van de hemel, waardoor zowel de Zaligmaker als Zijn kind herinnerd wordt aan de woorden die Jezus sprak.

Petrus moet aan het hanengekraai herinnerd worden. Hij wilde het toch niet geloven? Hij zijn Koning verloochenen? Zoiets zou Hij nooit doen. En nu dan? Hoor, de haan kraait. Het geluid dringt ineens tot hem door. Opeens weet hij het weer. De Heilige Geest brengt het in zijn gedachten, in zijn geweten. Hij raakt Petrus' hart aan. Ja, zijn hart breekt. Het gevolg is dat hij naar buiten gaat en heel erg huilen moet. En hij naar buiten gaande, weende bitterlijk (vers 75). Hij huilt van verdriet en echt berouw over zijn zonden. Maar het zijn ook tranen van liefde. Het is echt liefdesverdriet.

Ook de Heere Jezus hoort de haan.

Hij wordt ook herinnerd aan wat Hij gezegd heeft. Niet alleen de aankondiging van de verloochening, maar ook de belofte, die Hij in verband hiermee aan Petrus deed. 'Ik heb voor u gebeden...' De kraaiende haan. Petrus, Zijn kind ligt nu op de zeef van satan. Wat zal er van hem overblijven? Niets, helemaal niets in eigen kracht. Ook nu gaat de Borg Zijn werk doen. Terwijl Hij daar alleen staat in Zijn diepe lijden, bidt Hij voor Petrus. Opdat zijn geloof niet ophoude. Hij bidt voor Zijn kind in de strijd. Terwijl de duivel op hem aanvalt, bidt de Meester.

Terwijl Hij daar terecht staat, beschuldigd wordt, bespot en veroordeeld, bidt Hij voor Zijn kind. Wat heeft Petrus toch een uitnemend lieve Zaligmaker. In Zijn diepe lijdensweg zucht Hij voor hem in de strijd, terwijl Hij Zelf de zwaarste strijd strijdt. De kraaiende haan, het wankelende kind, de biddende Borg. De kraaiende haan. God schakelt dit dier in om mensen Zijn boodschap te verkondigen. De haan staat in Zijn dienst. God wil dat Petrus tot inkeer komt. Hij gebruikt dit beest als een middel in Zijn hand voor het gebed van Zijn lieve Zoon, Die daar als Zijn lijdende Knecht lijdt en bidt. Straks, op de opstandingsmorgen zal het klinken: 'Zegt Mijn discipelen, en Petrus...' Is dat geen wonder?

Lezer, de Heere geve u voor het eerst of opnieuw een kraaiende haan. U moet tot inkeer komen. U moet tot bezinning komen, tot waarachtige bekering tot God, voor het eerst en elke dag. Een kraaiende haan met als zalige vrucht: bitterlijk wenen, uw zonden belijden en laten. Maar ook ervaren dat er, door in het Offer en bloed van de lijdende en stervende Zaligmaker, genade is bij God, voor de grootste van de zondaren. Dat bid ik u van harte toe.

Waarde,

ds. D.W. Tuinier

Inhoud

- 1 De kraaiende haan
- 2 Ingrijpende vragen
Het doen van openbare belijdenis (1)
- 3 Meelezen in Het Schatboek (12)
- 4 De refozuil onder vuur (2)
- 5 Even maar...
- 6 Wakker worden, maar hoe? (2)
- 7 De glazen kooi
- 8 Hoe velerlei is de zonde? (3)
- 8 Kerknieuws
- 9 Berichten
- 10 Kerkdiensten

Ingrijpende vragen

Het doen van openbare belijdenis

In de komende tijd hopen weer vele jonge mensen binnen de kring van onze gemeenten openbare belijdenis af te leggen. Dat is altijd weer een ingrijpend gebeuren, zowel voor de betrokkenen als voor hun families en zeker ook voor de gehele gemeente.

Het is een groot voorrecht, als in een tijd waarin zovelen zich afwenden van de dienst des Heeren, toch telkens weer jonge mensen begeren in het spoor te gaan, dat (althans in de meeste gevallen) door hun ouders werd uitgezet, toen zij hen ten doop hielden.

Er is over het doen van openbare belijdenis al veel geschreven, ook in De Saambinder in het verleden. Omdat echter steeds weer een nieuwe generatie opkomt, kan het nuttig zijn er nog eens op in te gaan. In twee artikelen zou ik dan vooral willen wijzen op de vragen, die gewoonlijk bij het doen van belijdenis worden gesteld. Welke vragen zijn dat?

We gaan in gedachten eens terug naar het verleden, naar het jaar 1922. Onze Generale Synode vergadert. Ter tafel ligt een voorstel van de Particuliere Synode Zuid. De "Zeeuwen" hebben kennis genomen van het feit dat in sommige van onze gemeenten geheel willekeurig gestelde en zelfs minder juiste vragen worden gebruikt bij het afnemen van belijdenis des geloofs. Zij stellen daarom de Generale Synode voor 'zich te bepalen tot de vragen

achter Kort Begrip'.

Naar aanleiding van dit voorstel van het Zuiden komt een discussie op gang. Hierbij komen ook de "vragen van Voetius" ter sprake. Deze vragen blijken bij enkele kerkenraden in gebruik te zijn. Wel blijkt men over het algemeen een kleine wijziging in de eerste vraag van Voetius aan te brengen. Ik kom daar zo nog op terug.

Nu vindt de Synode dat de 'vragen achter Kort Begrip', omdat de Synode van Dordt haar goedkeuring eraan hechtte, 'enig kerkelijk gezag' hebben boven de vragen van Voetius. Niettemin maakt de Synode geen bezwaar tegen het gebruiken van de vragen van Voetius, mits men de eerste vraag gewijzigd gebruikt. Zo stond men dus het gebruik van tweeërlei vragen toe binnen onze gemeenten.

Hoe is de praktijk vandaag de dag? Ik heb er geen onderzoek naar gedaan, maar het is mijn indruk dat in de praktijk van ons kerkelijk leven de vragen van Voetius in verreweg de meeste gevallen gebruikt worden. Of zij ook altijd in de stipte formulering van de Synode van 1922 gebruikt worden, weet ik niet. Hoe de vragen 'achter Kort Begrip' luiden, kan ieder nagaan die een boekje in huis heeft.

Hoe de vragen van Voetius luiden, is voor velen minder gemakkelijk na te gaan, hoewel ze in sommige uitgaven van GBS-Bijbels achter het Kort Begrip staan afgedrukt. In dat geval zijn dus de vragen van Voetius de vragen

'achter Kort Begrip' geworden. Ik wil ze nog eens vermelden, en er tevens enkele opmerkingen bij maken.

De eerste vraag luidt dan: 'Verklaart gij de leer onzer kerk, welke gij geleerd, gehoord en beleden hebt, te houden voor de ware en zaligmakende leer, overeenkomend met de heilige Schrift?'

Het mag onze aandacht wel hebben dat het in de vier vragen van Voetius steeds om twee woorden gaat, die telkens weer terugkomen: leer en leven. Daar gaat het ook om bij het doen van openbare belijdenis. Er bestaan hieromtrent nogal wat misverstanden. Zo leest men soms van "bevestiging van lidmaten". Die uitdrukking moest echter onder ons niet gebruikt worden. Ds. G.H. Kersten schrijft in De Saambinder van 9 april 1925 hierover het volgende: 't Loopt tegen Pasen, en omtrent Pasen heeft in vele kerken de openbare belijdenis plaats, veelal zegt men: De nieuwe leden worden bevestigd. Over die uitdrukking heb ik wel eens nagedacht; ze lijkt me niet goed. Ze spreekt van nieuwe leden. Maar zij, die geloofsbelijdenis aflegden, zijn reeds lid, reeds lang. Zij zijn leden der kerk krachtens geboorte. Dat hebben wij bij de doop betuigd te geloven, dus daarover kan geen geschil bestaan'.

In dezelfde Saambinder schrijft ds. Kersten dat in het afleggen van belijdenis voor onze doopleden de overgang ligt van het 'kerkelijk kind zijn' tot het mondig worden. 'Door de belijdenis de waarheid als eigen overtuiging uit te spreken; door zich eigener wille tot de kerk te voegen, treden de doopleden in volle rechten als leden der kerk', zo merkt hij op. Zij ontvangen dan ook kerkelijk gesproken recht tot het gebruik der sacramenten, zowel voor hun zaad als voor henzelf.

Uitvoerig gaat ds. Kersten dan in op wat het kerkelijk recht inhoudt, maar waarschuwt ook ernstig tegen een daaraan genoeg hebben en een op grond van het belijdenis doen zonder meer aan te dringen op het Avondmaal: 't Is in mijn oog schrikkelijk voor God'.

Blijkens de eerste vraag van Voetius was de kennis van de leer voor onze vaders erg belangrijk. Degenen die belijdenis doen, moeten die leer dan ook kennen, zij het natuurlijk naardat ieder gaven en talenten van God ontvangen heeft. Grondig kennen! Laten onze predikanten en ouderlingen, die catechisatie geven, daarmee toch de hand niet lichten! Laat de catechisatie niet worden tot een 'uit eigen leven vertellen' door de ambtsdrager (ik zeg

Het is een groot voorrecht, dat toch telkens weer jonge mensen begeren in het spoor te gaan, dat door hun ouders werd uitgezet, toen zij hen ten doop hielden.

niet dat het nooit gebeuren mag). Laat de catechisatie ook niet een herhaling van de zondagse preek zijn. Het moet zijn onderwijs in de geloofsleer!

Ik heb de indruk dat daar steeds meer tegen opkomt. De jeugd zou niet meer zo houden van dogmatiek en haast niets meer uit het hoofd kunnen leren; anderen menen alles op school 'al gehad' te hebben. Anderen vinden onderwijs in de geloofsleer zo weinig met 'het leven' te maken hebben, enzovoorts. En menig catecheet heeft het veel te druk, om voldoende studie en onderzoek te verrichten naar hetgeen de stof inhoudt.

Laten we niet toegeven aan tijdgeest of gemakzucht! Anders worden de woorden 'geleerd, gehoord en beleiden' uit deze vraag tot een dode letter. Laten we ook niet toegeven aan de gedachte dat vroeger minder geleerd behoefde te worden. We zouden ons zeer vergissen. Natuurlijk moeten wij ook niet in het andere uiterste vervallen: het onderzoek door de kerkenraad naar de kennis van de leer mag niet tot een soort examen worden waarbij cijfers worden uitgedeeld. Maar we moeten wel blijven beseffen dat onkunde al veel kwaad gedaan heeft aan de gemeenten.

Door onze Synode van 1922 werd vastgesteld dat er in de eerste vraag van Voetius een kleine wijziging moest worden aangebracht. In het eerste deel van zijn *Politica Ecclesiastica* vermeldt Voetius inderdaad de vraag iets anders, namelijk: 'Verklaart gij de leer onzer kerk, voorzover gij die geleerd...'

Dus de Synode bepaalde dat het woord 'voorzover' veranderd moest worden in 'welke'. Voor ieder, die ook maar enigszins op de hoogte is met de kerkgeschiedenis van de vorige eeuw, zal dit niet verwonderlijk zijn. In de beruchte "proponentsformule" uit het Algemeen Reglement van Koning Willem I stond dat woord 'voorzover' immers ook. Het was er welbewust ingezet om de formule dubbelzinnig te maken en ook diegenen die moeite hadden met het aanvaarden van de gehele belijdenis als met Gods Woord overeenkomend, toch de gelegenheid te geven in het ambt te dienen. Natuurlijk was dit Voetius' bedoeling niet geweest, maar het woord 'voorzover' was een besmet woord geworden.

(wordt vervolgd)

Capelle a/d IJssel, ds. A. Moerkerken

MEELEZEN IN HET SCHATBOEK

Zondag 9:
God de Vader
en onze schepping

12

Het eerste geloofsartikel dat wordt behandeld, luidt:

Ik geloof in God den Vader, den Almachtige, Schepper des hemels en der aarde.

In God

De Naam 'God' wordt hier genomen voor het hele Goddelijke Wezen: de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. De woorden 'Ik geloof in God' hebben niet minder betrekking op de Zoon en de Heilige Geest dan op de Vader.

In God, de Vader

De Naam 'Vader' wordt ten opzichte van de schepselen gebruikt voor het Wezen, en betekent in de volle zin het Goddelijk Wezen, zoals in het Gebed des Heeren: 'Onze Vader, Die in de hemelen zijt'.

Ten opzichte van de Zoon wordt de Naam 'Vader' gebruikt als Persoon en betekent hij, zoals hier, de eerste Persoon in de Drie-eenheid.

Deze Persoon wordt 'Vader' genoemd ten aanzien van:

1. Christus, Zijn eniggeboren Zoon.
2. Alle schepselen, omdat Hij de Schepper en Onderhouder is van allen.
3. De uitverkorenen, die Hij in Zijn beminde Zoon tot kinderen heeft aangenomen (Éf. 1:5-6).

'Ik geloof in God, de Vader' betekent dus:

- Ik geloof in die God, Die de Vader is van onze Heere Jezus Christus.
- Ik geloof dat Hij ook mijn Vader en met een Vaderlijk hart tot mij genegen is, om Christus' wil en door Hem, in Wie Hij mij ook tot een zoon en kind heeft aangenomen.

De Almachtige

Hij kan alles tot stand brengen wat Hij wil (Ps. 33:9; 115:3). Ja, ook wat Hij niet wil, als het niet met Zijn natuur in strijd is. Zo had Hij Christus aan de dood kunnen onttrekken, maar Hij heeft het niet gewild. Hij kan alle dingen zonder moeite, alleen door een wenk doen en doet dit ook (Jes. 40:28). Hij is de Oorsprong en Gever van alle macht die in alle schepselen is. Hij is ook voor mij almachtig, en kan en wil alle dingen tot mijn zaligheid besturen.

Dit betekent werkelijk 'gelooven in de Almachtige'. Toch is het noodzakelijk om het voorgaande met dit laatste samen te voegen. Als wij niet geloven dat God zo almachtig is, zullen wij ook niet kunnen geloven dat God in Christus zo almachtig voor ons is; dat is: wij zullen ons Zijn almacht niet kunnen toe-eigenen. Zo moeten ook in alle andere dingen die wij van God geloven, het historisch geloof en het vertrouwen samengevoegd zijn.

Schepper des hemels en der aarde

'Gelooven in de Schepper' betekent, in het kort: 'gelooven dat God mij geschapen heeft om Hem te dienen tot Zijn eer; en dat Hij alle andere dingen geschapen heeft om mij te dienen tot mijn zaligheid. 'Zij zijn alle uwe; doch gij zijt van Christus, en Christus is Gods' (1 Kor. 3:22-23). Alsof de apostel wilde zeggen: 'Alle dingen zijn geschapen om onzentwil, maar *wij* om God te loven en te dienen'. [pag. 343-346]

Lezen we zó dit artikel van het algemeen ongetwijfeld christelijk geloof?
'En een ieder spreke *in zijn hart* aldus...'

Uit: Zondag 9; HET SCHATBOEK, Z. Ursinus, deel 1; Gebr. Koster, Barneveld 2013

De refozuil onder vuur

We vervolgen de bespreking van het boek van dr. C.S.L. Janse, "De refozuil onder vuur". In de vorige aflevering zijn we ingegaan op bedreigingen voor de refozuil en de groepering door Janse genoemd van de verschillende levenssterreinen in concentrische cirkels rond de levensbeschouwelijke kern.

Historie

Hoofdstuk drie geeft een historische terugblik op de verzuiling. Janse gaat terug tot de Vroege Kerk en komt via de Reformatie bij de Schoolstrijd van de achttiende eeuw als de katalysator van het verzuilingsproces in de negentiende en twintigste eeuw. Die verzuiling stond halverwege de vorige eeuw in Nederland op haar hoogtepunt. De zuilen beschouwden zich als de dragers van de pluriforme Nederlandse samenleving.

Janse schrijft dat de culturele revolutie in de tweede helft van de jaren zestig een snelle afbraak van de confessionele zuilen inluidde. Deze ontzuiling werd door velen met instemming begroet en zelfs als een bevrijding ervaren. Dat de consequenties van de ontzuiling toen in de Gereformeerde Kerken minder groot waren dan in rooms-katholieke kring baseert Janse hierop, dat de protestantse zuil meer dan de rooms-katholieke, rustte op

een innerlijke keuze van haar leden en dat de kerkelijke betrokkenheid in de achterban van de protestantse zuil minder snel terugliep.

Dat laatste zal zeker het geval zijn geweest. Ten aanzien van de innerlijke keuze waag ik het mijn twijfels uit te spreken. Zou het verval in de Gereformeerde Kerken zo snel zijn gegaan als de innerlijke keuze van de leden van die kerk een in Gods Woord en in de belijdenis gegronde keuze zou zijn geweest?

Dankzij Gods algemene genade er nog steeds sprake is van ethisch besef waardoor mensen, ook niet-christenen, toch in het spoor van Gods geboden gaan.

Hoe het ook zij, de ontzuiling van de oude zuilen leidde in een aantal gevallen tot het oprichten van nieuwe zuilorganisaties. Dat deed zich met name voor in orthodox-protestantse kring. Janse wijst dan op het ontstaan van de RPF, die tot stand kwam uit protest tegen de koers van de ARP en CHU en het opgaan daarvan in het

CDA. Hij wijst ook op de oprichting van de EO uit onvrede over de verwaagde identiteit van de NCRV. Op onderwijsgebied kwam de Christelijke Hogeschool Ede tot stand. Op politiek gebied gingen GPV en RPF samen in de ChristenUnie.

Aan de hand van deze historische terugblik komt Janse dan bij de bevindelijk gereformeerde kring en de daarbinnen functionerende organisaties als het Reformatorisch Dagblad, de Reformatorisch Maatschappelijke Unie en het reformatorisch basis- en voortgezet onderwijs.

Solidariteit

Dat de tegenstelling tussen kerk en wereld ten diepste teruggaat op de verkiezing van God, zoals Janse in hoofdstuk vier stelt, is geheel terecht. Het gaat voor een christen om het wel in de wereld, maar niet van de wereld zijn. Dat schept een tegenstelling tussen kerk en wereld. Die tegenstelling schept echter ook verplichtingen. Van een christen wordt solidariteit gevraagd met alle andere mensen als schepselen van God. Christenen zijn medeverantwoordelijk voor wat er in de maatschappij gebeurt.

Dankzij Gods algemene genade is er nog steeds sprake van ethisch besef waardoor mensen, ook niet-christenen, toch in het spoor van Gods geboden gaan. Daardoor is er ondanks de afstand tussen christelijke en seculiere moraal toch op tal van terreinen samenwerking mogelijk. Er zijn overeenkomsten en raakvlakken. Die erkende Abraham Kuyper ook, al zag hij een fundamentele tegenstelling tussen hen die zich baseerden op de menselijke rede en menselijke gevoelens en hen die zich beriepen op de ordinantie van God, de antithese.

H.F. Kohlbrugge zat op een geheel andere lijn. God is volgens Kohlbrugge geen partijgod, maar de God van allen. Ik ga niet in op wat Janse schrijft over de opvatting van Ph.J. Hoedemaker die zich tegenover Kuyper opstelde en op de invloed van Karl Barth met zijn stelling dat alle mensen staan onder het oordeel en allen onder de genade mogen leven en dat er geen sprake is van een in de eeuwigheid door God getrokken scheidslijn tussen de uitverkorenen en de verworpenen.

Die gedachte sluit aan bij de politieke theologie of bevrijdingstheologie die van de jaren zestig van de vorige eeuw opgeld deed. Dan gaat het alleen en vooral om solidariteit met de massa van onderdrukten en misdeelden.

Christenen zijn medeverantwoordelijk voor wat er in de maatschappij gebeurt.

Identiteit

In hoofdstuk vijf gaat Janse op zoek naar een specifieke identiteit van de bevindelijk gereformeerden ten opzichte van de andere mensen of andere christenen in de Nederlandse samenleving. Hij schetst ook de modern-gereformeerde invloed in de gereformeerde gezindte en stelt dat er ook sprake is van evangelisatie in die gezindte, met de EO als onmiskenbaar belangrijke promotor van het evangelische gedachtegoed.

Hij schrijft: 'Meer dan in orthodox gereformeerde kring het geval was, ligt bij hen de nadruk op de persoonlijke geloofsbeleving'. Nu lijkt me dat op zichzelf geen verkeerde zaak. Het geloof is een persoonlijke zaak en in de bevinding niet iets van een groep.

Het ware mijns inziens verhelderend geweest als Janse dit aspect meer had uitgewerkt, door er bijvoorbeeld op te wijzen dat er een groot verschil is tussen geloofsbeleving en geloofsbevinding of geloofsbevinding. Waar komt de beleving vandaan? Is het iets wat voortkomt uit de mens zelf of is het de beleving op grond van een door God geschonken geloof, dat gefundeerd ligt in het Woord van God? Het is toch het bezwaar van de bevindelijk gereformeerden tegen andere gereformeerde stromingen dat daar de ware bevinding ontbreekt?

Daar gaat Janse in het vervolg zelfs uitvoerig op in. Om vervolgens aan te tonen dat er bij de bevindelijk gereformeerden in hoge mate sprake is van een specifieke identiteit, die

zowel onder druk staat zowel van buitenaf als van binnenuit. Op bladzijde 134 noemt hij daarbij een aantal uiterlijke kenmerken van de bevindelijk gereformeerden, die hij al in 1980 opstelde en in grote lijnen nog steeds van toepassing acht. Het noemen van deze kenmerken kan wel verhelderend zijn om de gereformeerde gezindte te duiden, maar laten we er geen wezenskenmerken van maken. Als er niet meer is dan deze uiterlijke kenmerken, ligt de refozuil niet alleen onder vuur, maar zal het ontbreken van innerlijk vuur de zuil spoedig in rook doen opgaan.

(wordt vervolgd)

Capelle aan den IJssel, ds. W. Silfhout

Even maar...

Leven onder de regenboog

Afgrijselijk! En een chaos... Zo moet de aanblik geweest zijn, nadat het water van de zondvloed was gezakt. De gevolgen van de oceanen van Gods gramschap zijn zichtbaar over de ganse wereld. Alles spreekt van dood, verderf en oordeel. En nu maakt God een nieuw begin, daar bij het altaar. Zal de mens het nu beter gaan doen? Zal de wereld nu beter worden? Uitdrukkelijk zegt de Heere in Zijn hart: '...het gedichtsel van des mensen hart is boos van zijn jeugd aan' (Gen 8:21b). Maar waarom zegt de Heere dan tegen Noach: 'Maar Ik, zie, Ik richt Mijn verbond op met u en met uw zaad na u (Gen.9:9)'. Zelfs de dieren en de schepping zijn bij deze verbondssluiting betrokken. Een eenzijdige verbondssluiting, waarin Hij Zich wil verplichten om de schepping niet geheel los te laten: Ik blijf niet verdelgen.

Ik ga door met de volvoering van Mijn raad over de ganse wereld en van Mijn welbehagen in Mijn Kerk. Ook al gaat de boze mens ook door.' Dat geldt zelfs een spottende Cham, ook een kind van God zoals Noach, die straks zondigt in schaamteloze dronkenschap, ja zelfs de dieren. Wat buigt de Heere

diep neer tot Adamskinderen. Wat zal de toekomst brengen? Dreiging zal er alom zijn. Hij belooft echter de wisseling van de geslachten en de seizoenen. Hij belooft, dat Hij over het mensenleven waakt, de vloek in Zijn algemene genade wil temperen, de zonde wil stuiten, de schepping zal sparen.

Gods woorden zullen niet teniet gedaan worden door de ongehoorzaamheid van de mens. Er zullen ontzaglijke rampen zijn, maar toch niet de totale vernietiging, tot de wederkomst. Bij dit natuurverbond voegt Hij ook nog een zichtbaar teken: 'Mijn boog heb Ik gegeven in de wolken; die zal zijn tot een teken des verbonds tussen Mij en tussen de aarde' (vs. 13). De zeventvoudige kleurenpracht zal zichtbaar zijn, al zullen de wolken en de duisternissen vele en nog zo groot zijn. De zon zal het toch winnen!

En waarom? Door dit verbond wordt de uitvoering van het genadeverbond mogelijk gemaakt. De wereld leeft immers bij de gratie van de Kerk. Gods verkorenen zullen worden toegebracht. Dat heeft Hij in Zijn genadeverbond vastgelegd. Daarom is er een regenboog rondom de troon (Openb. 4:3).

Jesaja verbindt de beide verbonden daarom ook met elkaar in Jes. 54 vers 9: 'Want dit zal Mij zijn als de wateren van Noach, toen Ik zwoer...'. En ook Jeremia doet dit in hoofdstuk 33 vers 20 en 21: 'Indien gijlieden Mijn verbond van dag en nacht kunt vernietigen...'. Elke zonnestraal en elke regendruppel hebben we verbeurd. Waarom dan toch dit verbond? Omdat er een altaar op deze aarde stond. Daarop wees het (alles ver)brandoffer van Noach al. Gods woorden in Genesis 9 worden beheerst door het altaar, waarop alles verteerd is. De tijden zullen niet beter worden, integendeel.

De wereld verdient onder te gaan. En toch: Zijn hand is nog uitgestrekt, bij alle dreiging en wolken: 'En het zal geschieden als Ik wolken over de aarde breng, dat deze boog zal gezien worden in de wolken; dan zal Ik gedenken aan Mijn verbond... Als deze boog in de wolken zal zijn, zo zal Ik hem aanzien, om te gedenken aan het eeuwig verbond'. (Gen. 9:14, 15). Let erop, GóD Zelf wordt door de boog herinnerd! Zullen wij - en onze kinderen - er dan niet meer naar kijken?

v. A.

Wakker worden, maar hoe?

Het boek "Wake up!" trekt sterk de aandacht. Het roept de kerk op om wakker te worden en de verborgen boodschappen uit het Oude Testament te ontdekken. Op die manier kan de eigen tijd worden verstaan en kunnen we ons voorbereiden op de toekomst. Die toekomst van Christus' Koninkrijk is volgens de auteurs zeer dichtbij gekomen. Het is al voorbij vijf voor twaalf.

Het is een goede zaak dat Lamm en Vanbeckevoort de kerk wijzen op de tekenen der tijden en de wederkomst van Christus. De intenties waarmee ze dit doen, komen over het algemeen sympathiek over. We lezen bijvoorbeeld ernstige waarschuwingen dat er niet veel tijd meer is voor de bekering en dat er een dag komt dat de deur naar de hemel gesloten zal zijn. Geleefden we dat allemaal maar.

Fundamenten

Toch moeten we eerlijk zeggen dat we fundamentele kritiek op dit boek hebben. Naar onze overtuiging deugen de fundamentele namelijk niet. Daardoor is het bouwwerk, hoe kunstig ook in elkaar gezet en hoe boeiend om te zien, niet een huis om in te wonen. Positief aan "Wake up!" is wel dat het boek aandacht vraagt voor het Oude Testament. De auteurs willen tegenwicht bieden tegen stromingen binnen de evangelische beweging die nauwelijks willen weten van het Oude Testament. Men denkt vrij te zijn van de wet, terwijl de Heere Zijn wet gegeven heeft als een richtsnoer voor het leven.

Joodse traditie

Ons eerste bezwaar is dat Lamm en Vanbeckevoort voor de uitleg van het Oude Testament middelen gebruiken die de Bijbel zelf niet aanreikt. Zo'n middel is de ruimhartige wijze waarop ze gebruik maken van de Joodse uitleg van de wet van Mozes. Deze traditie, teboekgesteld in de Joodse talmoed, heeft voor de auteurs grote betekenis, naar onze overtuiging een te grote. Dit heeft te maken met hun uitgangspunten. Volgens Lamm en Vanbeckevoort

heeft het Griekse denken het Oude Testament verduisterd, waardoor de oorspronkelijke betekenis verloren is gegaan. Die betekenis willen ze juist opsporen, met behulp van allerlei Joodse tradities. Zo biedt de orde van de Joodse feesten voor hen een blauwdruk van zowel het leven van de Heere Jezus als de toekomst van de Zoon des Mensen. Het Joodse huwelijksritueel biedt een schema voor de wijze waarop Christus' Zijn Bruidsgemeente tot Zich zal nemen.

Het fundamentele bezwaar hiertegen is dat de Bijbel zichzelf moet uitleggen. Dit reformatorische principe gaat terug op de Bijbel zelf. We noemen in dit verband 2 Petrus 1:20. Daarbij merken de kanttekenaren op dat de uitleg van profetische geschriften niet gebeuren moet 'naar menselijk vernuft, maar naar de eenparige zin der Heilige Schrift, die zelve allerbest haar mening verklaart'. Om de Bijbel echt te verstaan, moeten we dus Schrift met Schrift vergelijken en niet de Bijbel met de Joodse traditie, al kunnen er in die traditie ook zeker wijze dingen gezegd zijn.

Instrumenten

Een tweede fundamenteel bezwaar tegen het boek is dat het gebruik maakt van veel te ingewikkelde instrumenten om de Bijbel uit te leggen. Die instrumenten komen soms heel vernuftig over en kunnen een argeloze lezer gemakkelijk overbluffen. Als de Heere

Jezus Zichzelf de Alpha en de Omega noemt, weten we wat Hij daarmee bedoelde. Hij is de Eerste en de Laatste, naar de eerste en de laatste letter van het Griekse alfabet. Dit is aan een eenvoudige catechisant uit te leggen. Zo hoort het ook. Een van de eigenschappen van de Bijbel is de helderheid. Zeker is het waar dat we zonder de verlichting van de Heilige Geest niets van de Bijbel verstaan. Maar Gods Woord is op zichzelf klaar en duidelijk.

De auteurs gaan de uitspraak over de Alpha en de Omega echter vanuit het Oude Testament uitleggen. Ze zetten deze Griekse letters over naar de eerste en de laatste letter van het Hebreeuwse alfabet. Deze twee letters vormen samen een woordje dat duizenden keren in de Bijbel voorkomt. Het woordje heeft zelf geen betekenis, maar is een aanwijzing dat het woord dat volgt een lijdend voorwerp is. Echter, elke keer als dit woordje voorkomt, zien Lamm en Vanbeckevoort hier de Heere Jezus in het Oude Testament. Immers, het woordje is gevormd uit Zijn letters.

Op zichzelf is het prijzenswaardig om Christus in het Oude Testament te zoeken, elke bladzijde getuigt van Hem, maar dat moet niet op zo'n gekunstelde manier gebeuren. Het tweeletterige Hebreeuwse woordje komt ook voor in verband met de afgod Baäl. Dan loop je natuurlijk finaal vast als je daar Christus in wil lezen.

Computers

De auteurs maken gebruik van een nog veel ingewikkelder systeem om het Oude Testament uit te leggen. Door met behulp van computers berekeningen uit te voeren, zouden er verborgen boodschappen aan het licht komen. Allerlei berekeningen leiden tot verrassende resultaten. De mond van de lezer kan opvallen van verbazing. Hij kan diep onder de indruk raken en meegesleept worden door het boek.

We kunnen ook nuchter vaststellen dat het systeem dat de auteurs gebruiken omstreken is. Belangrijker is dat de Bijbel niet uitgelegd moet worden door middelen die we nergens in de Bijbel vinden en die ver uitgaan boven het begrip van de kinderkens. Aan dezulken worden nu juist de verborgenheden van het Koninkrijk der hemelen geopenbaard, volgens de woorden van de Heere Jezus (Matth. 11:25).

(wordt vervolgd)

Middelburg,

ds. J.M.D. de Heer

De glazen kooi

Tegenwoordig hoeven piloten lang niet zo veel zelf te doen. Software heeft veel van hen overgenomen.

Een paar maanden geleden stonden er twee artikelen in De Saambinder voor jouw ouders. Het ging over media-opvoeding. Als ouders vinden wij het niet gemakkelijk om jullie op te voeden. Er komt veel op jullie en ons af. Zeker op het gebied van de moderne media. Omdat De Saambinder er ook voor jullie is, willen we dit keer met jullie in gesprek gaan. Over de media en ons leven. Zeg niet: dat weet ik allemaal wel. Lees nog even door alsjeblieft en praat na het lezen van dit artikel met je ouders over dit onderwerp door.

De computer in het vliegtuig

Het vliegtuig, dat op weg was van Brazilië naar Frankrijk, kwam in zwaar weer terecht. De computers van het vliegtuig zorgden er om een technische reden voor dat de automatische piloot uitgeschakeld werd. De piloot trok aan de stuurknuppel, waardoor het vliegtuig steil omhoog ging en snelheid verloor, zodat het geen draagvlak meer had. Het dreigde neer te storten. De piloot bleef aan de stuurknuppel trekken ondanks de waarschuwingen van de apparatuur. Het vliegtuig viel in drie minuten tien kilometer naar beneden. De ene piloot zei nog: 'Dit kan niet gebeuren'. De piloot die de stuurknuppel han-

teerde, zei: 'Maar wat gebeurt er dan eigenlijk?' Drie seconden later sloeg het vliegtuig te pletter op de oceaan.

De computer en wij

Pas verscheen het boek "De glazen kooi". De schrijver zegt dat moderne media onze hersenen beïnvloeden. Het voorbeeld van de piloten is er een van. Vroeger moesten piloten veel meer zelf doen. Er zaten daarom wel drie of vier bemanningsleden in de cockpit. Tegenwoordig hoeven piloten lang niet zo veel zelf te doen. Software heeft veel van hen overgenomen.

Doet zich echter onverwacht een probleem voor, dan blijken de hersenen van piloten niet meer zo scherp te reageren als vroeger, toen er nog veel meer handwerk bij het vliegen aan te pas kwam. Ditzelfde geldt ook voor andere beroepen en eigenlijk voor alle mensen die veel met moderne media omgaan. Piloten en wij zitten blijkbaar in een kooi, al zien we die vanwege het glas niet.

De computer bij de Eskimo's

Vroeger bestonden er geen navigatiesystemen zoals onze Tom Tom. De Eskimo's in het hoge Noorden van Canada hadden die ook niet nodig. Ze keken naar bepaalde kenmerken

van de sneeuwvlakte of naar de sterren. Later gingen de jonge Eskimo's GPS-systemen gebruiken op hun sneeuwscooters. Ze konden nu koers houden, ook al was het nog zo mistig. Er gebeurden echter meer ongelukken dan tevoren, soms met dodelijke afloop.

De Eskimo's maakten geen gebruik meer van hun jarenlang opgebouwde kennis van de omgeving, maar letten veel meer op de instructies van hun navigatiesysteem. Soms kwamen ze op gevaarlijke plaatsen terecht zonder dat ze dat door hadden. Iets wat deze bevolkingsgroep in jaren en eeuwen had opgebouwd, raakte men in korte tijd kwijt. Alweer een glazen kooi dus.

En jij dan?

Ook velen van jullie maken veel gebruik van de computer, een smartphone of andere digitale hulpmiddelen. We hebben er vaak veel gemak van, maar net als bij het voorbeeld van de piloten, maken ze ons anderszids ook minder slim en creatief. Merk je dat media iets met je hoofd doet? Kun je de stroom van prikkels die dagelijks op je afkomen aan? Wees eens eerlijk? Slaap je voldoende? Is er voldoende tijd voor Bijbelles, voor gebed en voor een goed gesprek met je familie? Doe je je huiswerk echt goed, als je elke vijf minuten op je smartphone kijkt?

Onderzoekers hebben ontdekt dat elke onderbreking van je huiswerk ervoor zorgt dat je pas na tien minuten weer geconcentreerd kunt leren. Heb je zin om iets goeds te lezen op zondag, of snak je na de kerkdienst naar een volgend portie internet?

Natuurlijk kunnen we in onze samenleving niet zonder de moderne media. De hele economie zou direct tot stilstand komen. Toch is het wel goed om na te denken welke plaats je aan de media geeft in jouw leven. Ouderen moeten dat net zo goed doen. Ook ouderen maken soms zonder na te denken gebruik van allerlei digitale mogelijkheden. Laten we daarom maar eerlijk aan elkaar vragen: wat heeft nu de hoogste plaats in jouw of uw leven?

Het heeft alles te maken met de vraag die Elia op de Karmel aan het volk stelde: waarom hinken jullie toch op twee gedachten? Als Baäl god is, volg hem na, maar als de Heere God is, moeten jullie Hem navolgen. De God van Elia leeft nog.

Werkgroep Gezin

Hoe velerlei is de zonde?

Het Schatboek heeft verteld dát de zonde er is. Het is ook ingegaan op de vraag wát de zonde is. Nu komt aan de orde hoe velerlei zonden er zijn. Het Schatboek verdeelt dit over vijf kopjes.

Erfzonde en dadelijke zonde

De zonde is erfzonde of dadelijk zonde. De erfzonde stelt het menselijk geslacht schuldig, vanwege de val van de eerste ouders. De mens is in het verstand beroofd van de kennis van God en de Goddelijke wil. In de wil en in het hart is er de geneigdheid niet meer om de Heere gehoorzaam te zijn. In plaats daarvan is de mens geneigd tot de dingen die de wet Gods verbiedt en keert hij zich af van wat God gebiedt. Deze zonde heeft de hele natuur van de mens zo verdorven, dat alle mensen om deze verdorvenheid aan Gods eeuwige toorn schuldig zijn en niet kunnen doen wat God behaagt, tenzij het hun vergeven wordt omwille van de Zoon van God, de Middelaar, en hun natuur vernieuwd wordt door de Heilige Geest.

De dadelijke zonde is de zonde die wij doen. We doen dit innerlijk met ons verstand, onze wil en het hart. We doen het uiterlijk met het lichaam. Het is niet alleen het doen wat God in Zijn wet verbiedt, het is ook het laten van wat de wet gebiedt. Er is de zonde van nalatigheid en de zonde van bedrijf.

Heersende en niet heersende zonde

De heersende zonde is die zonde waartegen de zondaar niet strijdt door de genade van de Heilige Geest. Deze zonde wordt niet beweend, ze wordt niet tegengestaan. Deze zonde is niet alleen heersend omdat de mens eraan toegeeft en haar dient, maar ook omdat ze over de mens heerschappij heeft en hem de eeuwige dood schuldig maakt. Deze zonde komt voor in alle onwedergeborenen mensen. Sommige zonden komen ook voor in de wedergeborenen, zoals te zien is bij David. Zij vallen in de zonde tegen hun geweten in. Hierdoor gaan Gods kinderen het vertrouwen op de vergeving van zonden en de ware troost missen,

zolang zij zich niet bekeren.

De niet-heersende zonde is de zonde waartegen de zondaar, door de genade van de Heilige Geest, strijdt. Het berouwt hem en hij verkrijgt genade en vergeving door Christus. Tot deze zonden behoren ook die van onwetendheid, nalatigheid en zwakheid die in de heiligen overblijven, zolang zij in dit leven zijn. Zij belijden, bewenen, haten ze en ze strijden ertegen. Ze smeken aanhoudend om vergeving. Daarom behouden zij te midden van die zonden toch het geloof en de troost.

Het onderscheid tussen dodelijke en vergeeflijke zonde (zoals de Roomse kerk dat bijvoorbeeld doet) geeft verwarring. Iedere zonde is naar haar aard dodelijk, heeft de eeuwige dood verdiend. In de wedergeborenen wordt een in zichzelf dodelijke zonde vergeeflijk. Het wordt een niet heersende zonde. Dit gebeurt niet omdat deze zonde van zichzelf vergeving verdient of geen straf waardig is, maar uit genade, om de voldoening van Christus.

Tegen het geweten en niet tegen het geweten

Als iemand Gods wil kent en met opzet daartegen zondigt, is dat een zonde tegen het geweten. Als wij zonde doen die wij niet weten of niet willen, is dat een zonde die niet tegen het geweten is. Tot deze laatste zonde behoort ook de erfzonde en vele zonden van nalatigheid, onwetendheid en zwakheid. Zo klaagt Paulus: 'Het goede, dat ik wil, doe ik niet, maar het kwade, dat ik niet wil, dat doe ik' (Rom. 7:19 e.v.).

Vergeeflijk en niet vergeeflijk

Hier komt het Schatboek bij de aangrijpende zonde tegen de Heilige Geest. Vanwege de vele misverstanden met betrekking tot deze zonde zullen wij in een volgend artikel dit stuk helemaal overnemen.

Zonde op zichzelf en zonde door bijkomende zaken

De zonden op zichzelf zijn alle zonden die door Gods wet verboden en veroordeeld worden. De zonden 'door bijkomende zaken' zijn werken die wel door God geboden zijn en door de mens gedaan worden, maar Hem toch mishagen. Ze worden namelijk gedaan zonder geloof en bekering tot God. Daarom zijn alle deugden van de onwedergeborenen toch zonden door bijkomende zaken. Het wordt niet gedaan uit geloof en niet tot eer van God. Bij het lezen van dit gedeelte mogen we ons wel afvragen of de Heere wel eens met een gebod in ons leven gekomen is. Dan wordt zonde tot zonde en schuld tot schuld. Dan zijn zelfs de niet heersende zonden toch zonde voor God waarvoor vergeving noodzakelijk wordt in Christus alleen.

(wordt vervolgd)

Barneveld,

ds. D. de Wit

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK

Beroepen

te Barneveld-Zuid, ds. E.C. Adams
te Wageningen,
ds. G. van Manen te Elspeet;

te Corsica, South Dakota (VS);
te Ede,
ds. M. Joosse te Hendrik-Ide-Ambacht;
te Westkapelle,
ds. J.J. Tanis te Middelburg-Zuid.

Bedankt

voor Aalst, ds. A. Schot te Nunspeet;
voor Apeldoorn,
ds. J.J. Tanis te Middelburg-Zuid;
voor Dirksland,
ds. A. Verschuure te Scherpenzeel (Gld);
voor Grand Rapids-Beckwith Avenue (VS),
ds. G. van Manen te Elspeet.
voor Zwijndrecht, ds. W.J. Karels
te Hardinxveld-Giessendam;
voor Zwolle, ds. G. van Manen te Elspeet.

PASTORIEZORGEN IN UDDEL

In de pastorie van onze broeder ds. G. Mouw, zijn zorgen. In de achterliggende weken is de gezondheid van onze broeder sterk achteruitgegaan. Hij kan (hoogstwaarschijnlijk) niet meer voorgaan. Dit is voor hem en degenen die hem lief zijn zeer ingrijpend. Zolang hij in de stoel zit heeft hij weinig last van zijn longen. Maar met de geringste inspanning blijkt het dat hij zeer zwak is. Daardoor kan hij ook niet meer voorgaan. Dit valt hem zwaar, want 'hij wist niet dat de kansel hem zo lief was'. We hopen dat deze kwaal zich niet verder voortzet, maar bovenal dat hij een blijk van Gods gunst mag ervaren. Dan is het goed wat de Heere doet. Die troost kan hijzelf niet maken. Maar de Heere geve het hem genadiglijk, zodat hij mag zien op Sions betalende Borg. Hij heeft diep geleden, om voor ellendigen het goede te bereiden voor tijd en eeuwigheid. Mensen kunnen het goede toewensen, maar God alleen kan de echte troost geven. Dat er maar veel gebed voor onze broeder en de zijnen mag zijn.

Het betekent heel wat: geroepen te zijn om het Woord te verkondigen en niet meer te kunnen voorgaan.

Hij heeft gevraagd om door te geven dat 'vanaf heden alle preekbeurten vervallen'. De Heere sterke hem, zijn vrouw en degenen die hem lief zijn in deze moeilijke weg.

ds. C. Neele

DOVENDIENST TE LEERDAM

Op **zaterdag 21 maart** hoopt student W.A. Zondag voor te gaan in een aangepaste kerkdienst voor doven en slechthorenden in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Leerdam, Prins Mauritsstraat 22. Aanvang: 15.00 uur. Horenden zijn eveneens hartelijk welkom.

AANGEPASTE KERKDIENTEN

Tholen

Op **zaterdag 28 maart** zal er een aangepaste kerkdienst gehouden worden in de kerk van de Geref. Gemeente te Tholen. Ds. P.D. den Haan hoopt te spreken over: Christus is de Deur, n.a.v. Joh. 10:9.

De dienst begint om 14.30 uur. Iedereen is hartelijk welkom. Er is een crèche aanwezig.

Werkendam

Op **zaterdag 28 maart** zal er op initiatief

van de club Mefibóseth van Helpende Handen te Werkendam een aangepaste kerkdienst worden gehouden in de kerk van de Geref. Gemeente aldaar, Sigmondstraat 47. Aanvang: 15.00 uur. Voorganger is ds. A.T. Huijser.

NIEUWE ABONNEMENTSPERIODE

Per D.V. 1 april 2015 gaat de nieuwe halfjaarperiode van De Saambinder in. De zelfbetalende abonnees ontvangen bij De Saambinder van 2 april een factuur voor de nieuwe abonnementsperiode. Per 1 april worden enkele wijzigingen doorgevoerd. De abonnementsprijs die vanaf 1 oktober 2010 ongewijzigd kon blijven moet nu verhoogd worden van € 12,00 naar € 13,00 per halfjaar. Het advertentietarief wordt verhoogd van € 1,05 per mm. naar € 1,15 per mm. Deze verhogingen zijn nodig om de gestegen kosten, m.n. de gestegen portiekosten te compenseren. De gecombineerde verzending van De Saambinder met andere bladen via EMG loopt goed en leidt tot een behoorlijke reductie op de reguliere verzendkosten maar EMG heeft met ingang van 1 januari 2015 ook haar tarieven wat aan moeten passen.

L.J. Goud, penningmeester De Saambinder

BERICHTEN

ZIN-IN: EEN AVOND MET... JOHN WYCLIFFE

De Bijbel... het meest gelezen boek ter wereld! Een boek dat mensenharten veranderd heeft en de woorden van de eeuwige God Zelf bevat. John Wycliffe was iemand die de grote waarde van de Bijbel benadrukte. Op de Zin-in avond van **zaterdag 21 maart** denken we na over dit bijzondere Boek. Van harte uitgenodigd, ook voor de gezellige maaltijd voorafgaand!

Sprekers: dhr. P. Eikelboom en L.A. Kroon.

Aanvang maaltijd: 18.00 uur.

Aanvang avond: 19.30 uur.

Kosten maaltijd en avond: € 1,-.

Kosten avond: € 5,-.

Locatie: kerk Geref. Gemeente Gouda, Nieuwe Gouwe O-Z 2b.

WELKOM OP DE CGO

Kom ook een kijkje nemen tijdens de open lessen van de CGO!

In de komende tijd kunt u op de volgende locaties kennismaken met de A- en B-cursus van de Cursus Godsdienst Onderwijs:

Amersfoort: zaterdag 11 april

(Van Lodenstein College, Utrechtseweg 228).

Dordrecht: zaterdag 11 april

(Wartburg College, Prof. Waterinklaan 41).

Goes: zaterdag 11 april

(Calvijn College, Klein Frankrijk 19).

Gouda: donderdag 9 april

(Driestar College, Ronsseplein 1).

Kampen: zaterdag 11 april

(De Beukelaar, Geref. Gemeente Kampen, 2^e Ebbingestraat 3).

Rijssen: zaterdag 11 april

(Zuiderkerk, Paulus Potterstraat 2a).

De lessen op de zaterdagochtenden beginnen om 8.30 uur; in Gouda start de cursusavond om 19.15 uur.

Voor meer informatie en opgave kunt u terecht op de website: www.cgo.nu

CONTACTMIDDAG HELPENDE HANDEN TE MIDDELBURG

Op **zaterdag 28 maart** is er een contactmiddag voor mensen met een lichamelijke beperking in de zaal van de Gereformeerde Gemeente te Middelburg-Zuid, Schoutstraat 1.

Aanvang: 14.30 uur. Ds. C. Sonneveld hoopt te spreken over: 'Vrolijk kruisdragen'.

Belangstellenden welkom. Voor leden van Helpende Handen worden geen kosten in rekening gebracht. Voor niet-leden geldt een bijdrage van € 7,50. Mocht u zich ter plekke als lid aanmelden dan is deze bijeenkomst ook voor u gratis.

■ VERKOPINGEN

Dirksland

Op **zaterdag 28 maart** houden de vrouwenverenigingen Acti Agimus en Prisca te Dirksland van 10.00-14.00 uur een verkoping, in de zalen van de kerk van de Geref. Gemeente, aldaar, Mozartsingel 2. De opbrengst is voor de zending.

Nieuw-Beijerland

Op **zaterdag 28 maart** wordt ten behoeve van de kerkbouw van de Gereformeerde Gemeente te Nieuw-Beijerland, van 10.00-16.00 uur een fair gehouden. Locatie: school met de Bijbel, Marktveld 11.

Rijssen

Op **zaterdag 28 maart** houdt de vrouwenvereniging Dorcas-Zuid te Rijssen een verkoping in de Zuiderkerk, aldaar. Opening door ds. A. Schreuder om 9.30 uur, daarna verkoping tot 14.00 uur. De opbrengst is voor Zending, Evangelisatie en Israël.

Sliedrecht

De vrouwenvereniging Ruth te Sliedrecht hoopt op **woensdag 25 maart**, van 15.00-20.30 uur, een verkoping te houden in de Boazkerk van de Geref. Gemeente aldaar, Rondo 325. De opbrengst is voor kerk en evangelisatie.

■ ZANGAVONDEN

Ede

Psalmzangavond op **zaterdag 21 maart**, aanvang: 19.30 uur, in de Oude Kerk te Ede. Opening, meditatie en sluiting door ds. A.A. Brugge. Medewerkende psalmzangkoren: jong-Crescendo en Crescendo.

Ede

Passiezangavond op **zaterdag 28 maart**, aanvang: 20.00 uur, in de Petrakerk van de Geref. Gemeente te Ede, Lunterseweg 25, m.m.v. het gemengd koor Preludium en enkele instrumentalisten. Leiding en meditatie door dhr. M. van Dijk. Collecte t.b.v. bouwfonds.

Geldermalsen

Koor- en samenzangavond op **zaterdag 21 maart**, aanvang: 19.30 uur, in de kerk van de Geref. Gemeente van Tricht-Geldermalsen, Laan van Leeuwenstein 10, m.m.v. het gemengd koor De Lofstem uit Geldermalsen, het mannenkoor Jeduthun uit Amersfoort en organist Marcel van de Ketterij. Algehele leiding: ds. P. Mulder.

Krabbendijke

Paaszangavond op **zaterdag 28 maart**, aanvang 19.30 uur, in de kerk van de Geref. Gemeente te Krabbendijke, m.m.v.

jongerenkoor Hananja en gemengd koor Sursum Corda uit Krabbendijke. Algehele leiding: ds. C. Sonneveld. Collecte t.b.v. Deputaatschap Bijbelverspreiding.

Krimpen aan den IJssel

Koor- en samenzangavond op **zaterdag 28 maart**, aanvang: 19.30 uur, in de Sebakerk te Krimpen aan den IJssel, Kon. Wilhelminaplein 1, m.m.v. het chr. Urker Visserskoor Crescendo, organist Pieter Heykoop. Opening en sluiting: ds. C. van Ruitenburg. Appelwoord: dhr. J. Haeser namens Spaanse Evangelische Zending. Collecte voor deze stichting.

Rhenen

Zang- en zondingsavond op **zaterdag 28 maart**, aanvang: 19.30 uur, in de kerk van de Geref. Gemeente te Rhenen, Achterbergsestraatweg 59, m.m.v. kinderkoor Obadja en enkele instrumentalisten. Kindervertelling door Alie Buijert (ZGG) en bijdragen van jeugdverenigingen.

Scherpenzeel

Zangavond op **zaterdag 21 maart**, aanvang 19.30 uur, in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente van Scherpenzeel, Renes 121, m.m.v. de koren Cantica uit Rijssen en Opent uwen mond uit Scherpenzeel. Meditatie door ds. A. Verschuure.

Waarde

Paaszangavond op **vrijdag 27 maart**, aanvang: 20.00 uur, in de Adullamkerk van de Geref. Gemeente te Waarde, m.m.v. het mannenkoor Rehoboth uit Tholen, het gemengd koor Praise the Lord uit Waarde en enkele instrumentalisten. Opening door ds. D.W. Tuinier. Annemarie Kot en Marjanne Meeuwse hopen iets van hun werk in Malawi te vertellen. Collecte voor dit doel.

■ ALGEMENE

LEDENVERGADERING VGS

De jaarlijkse algemene ledenvergadering van de Vereniging voor Gereformeerd Schoolonderwijs (VGS) zal gehouden worden op **zaterdag 11 april** in het Hervormd Centrum, Talmastraat 9 te Hardinxveld-Giessendam. Aanvang 9.30 uur, ontvangst met koffie vanaf 9.00 uur. Sluiting om ± 12.30 uur. Aanmelden: ALV@vgs.nl

Spreker: de heer Prof. dr. A. Baars, emeritus hoogleraar aan de TUA te Apeldoorn, over het thema: Reformatorische christenen en de overheid, een wandeling langs de hoofdmomenten uit de theologische bezinning met lessen voor nu.

Een bezinnend slotwoord zal gesproken worden door ds. M.A. Kempeneers, lid van de Raad van Toezicht.

Voor deze vergadering zijn uitgenodigd afgevaardigden en overige leden van de bij de VGS aangesloten (school)besturen en kerkenraden. Ook belangstellende onderwijsgeevenden en anderen die bij het onderwijs zijn betrokken, zijn hartelijk welkom!

■ BIJENKOMST AVGG TE GOUDA

Op **zaterdag 4 april** organiseert de Adoptievereniging Gereformeerde Gezindte (AVGG) haar halfjaarlijkse landelijke bijeenkomst in de congreszaal van Driestar Educatief, Burgemeester Jamesingel 2 te Gouda. Aanvang: 14.00 uur. Centraal thema: Gods voorzienigheid met betrekking tot adoptie. Zowel leden als belangstellenden zijn welkom.

Voor vragen: secretaris van de vereniging, dhr. J.C. Alderliesten, tel. 0180-520232 of per e-mail: info@avgg.nl. Zie ook onze website: www.avgg.nl

KERKDIENTEN

■ ZONDAG 22 MAART 2015

Aagtekerke 14.30 uur ds. D.W. Tuinier en 19.00 uur ds. G.J.N. Moens; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Aalst 14.30 uur ds. J. van Rijswijk; Alblasserdam 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Alphen a/d Rijn 15.30 uur ds. H.A. van Zetten; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Amsterdam-Noord 18.30 uur ds. G. van Manen; Apeldoorn 10.00 en 18.30

uur stud. W.A. Zondag; Arnhem 10.00 uur (H.D.) ds. A.B. van der Heiden; Barendrecht 10.00 (H.A.) en 16.30 uur ds. L. Terlouw; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. D. de Wit; Barneveld-Zuid 9.30 (H.A.) en 19.00 uur ds. G. Beens; Beekbergen 10.00 uur ds. A. Schreuder en 19.00 uur ds. A.P. Baaijens; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Berkenwoude 19.00 uur ds. W. Silfhout; Bodegraven 10.00 uur ds.

C.G. Vreugdenhil en 19.00 uur ds. W. Vischer; Brakel 15.00 uur ds. P. Mulder; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. W. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. A. Moerkerken en 19.00 uur ds. G. Clements; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Deventer 17.00 uur ds. K. Boeder; Dinteloord 14.30 uur ds. J. van Belzen; Dirksland 10.00 en 18.00 uur stud. H. van der Heiden; Doetinchem 9.30 (H.D.) en 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur ds. H. Hofman; Ede 16.00 uur ds. A.A. Brugge; Emmeloord 9.30 en 16.00 uur ds. P.G. Heijkamp; Enschede 15.00 uur ds. A. Schreuder; Enter 9.30 en 15.00 uur stud. M.H. Schot; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. P. Melis; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 (H.D.) en 16.30 uur ds. G. Clements; 's-Gravenhage 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. W. Harinck; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. S.W. Janse; 's-Gravenzande 9.30 en 15.30 uur stud. H. Brons; Haamstede 14.30 uur ds. S. Maljaars; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur (H.D.) ds. M. Joosse; Herkingen 10.00 uur ds. A.J. Gunst en 14.30 uur stud. H. van der Heiden; Hilversum 17.00 uur ds. M.J. van Gelder; Hoofddorp 9.30 uur ds. G. van Manen en 18.30 uur ds. J.S. van der Net; Hoogeveen 9.30 (H.A.) en 15.30 uur ds. J.B. Zippro; Hoogvliet 10.00 uur ds. J. Driessen en 19.15 uur ds. H. Hofman; Houten 17.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Kampen 9.30 (H.A.) en 15.30 uur ds. J. IJsselstein; Kamperland 14.30 uur ds. C. Sonneveld; Kapelle-Biezelinghe 18.00 uur ds. G.J. Baan; Katwijk aan Zee 10.00 en 16.00 uur ds. E. Bakker; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kortgene 14.30 uur ds. A.J. de Waard; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. C. Sonneveld; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. C. van Ruitenburch; Kruiningen 9.30 en 18.00 uur ds. G. Bredeweg; Leiderdorp 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. J.S. van der Net; Marknesse 9.30 en 14.30 uur ds. G. Pater; Meeuwen 19.00 uur ds. L. Blok; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; Middelburg-Centrum 9.30 (H.A.) en 14.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 en 16.00 uur ds. J.J. Tanis; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. S. Maljaars; Mijdrecht 19.00 uur ds. B. Labee; Moerkapelle 18.30 uur ds. J. Driessen; Naaldwijk 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. A. Vermeij; Nieuwdorp 9.30 en 18.30 uur ds. A.J. de Waard; Nieuwer ter Aa 15.15 uur ds. A. Verschuure; Nieuwerkerk 15.30 uur ds. C. Harinck; Nieuwe-Tonghe 18.00 uur ds. M. Golverdingen; Nijkerk 14.30 uur ds. P. Melis; Nisse 16.30 uur ds. A.J. Gunst; Oostburg 18.00 uur ds. R.A.M. Visser; Oosterland 10.00 en 18.30 uur ds.

J. van Belzen; Oostkapelle 9.30 uur ds. C. Harinck en 15.00 uur ds. S.W. Janse; Opheusden (in Gereformeerde Gemeente in Nederland) 12.00 en 19.00 uur ds. G.M. de Leeuw; Oud-Beijerland 15.00 uur ds. W.J. Karels; Poederoijen 15.30 uur ds. A.T. Huijser; Poortugaal 9.30 uur ds. C. Neele; Puttershoek 10.00 uur ds. M. Golverdingen; Rhenen 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk-Slikkerveer 18.30 uur ds. R. Kattenberg; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. J. van Laar; Rijssen-Zuid 18.30 uur ds. A. Schreuder; Rilland-Bath 14.00 uur ds. C. van Krimpen; Rotterdam-Alexanderpolder 19.00 uur ds. C. van Ruitenburch; Rotterdam-IJsselmonde 19.00 uur ds. M. Joosse; Rotterdam-Zuidwijk 16.00 uur ds. R. Kattenberg; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. A. Verschuure; Scheveningen 15.30 uur (H.D.) ds. W. Harinck; Sint Philipsland 9.30 (H.A.) en 14.30 uur ds. P.D. den Haan; Sliedrecht 9.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 19.00 uur stud. M.H. Schot; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. G. Hoogerland; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. R.A.M. Visser; Terwolde - De Vecht 9.30 (H.A.) en 14.30 uur ds. K. Boeder; Tholen 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Tricht-Geldermlaan 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. P. Mulder; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. J. Schipper; Utrecht 10.00 uur ds. M.J. van Gelder en 16.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. J.W. Verweij; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; Vlaardingen 19.00 uur stud. H. Brons; Waarde 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. D.W. Tuinier; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. M. Mondria; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. A.A. Brugge; Werkendam 18.00 uur ds. M. Karens; Westzaan 15.30 uur ds. G. van Manen; Wierden 15.00 uur ds. J. van Laar; Woerden 10.00 uur ds. H. Paul en 15.00 uur stud. W.A. Zondag; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Zoetermeer 10.00 en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwijndrecht 9.30 en 16.30 uur ds. J. Mijnders; Zwolle 19.00 uur ds. G. Pater.

■ DINSDAG 24 MAART 2015

Borssele 19.30 uur ds. B.J. van Boven; Brakel 19.30 uur ds. J. van Laar; Dinteloord 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Nijkerk 19.30 uur ds. G. Beens; Ridderkerk 19.30 uur (GBS-dienst) ds. G.M. de Leeuw; Rilland-Bath 19.30 uur ds. G. Bredeweg.

■ WOENSDAG 25 MAART 2015

Alblasserdam 13.30 uur (huw.bev.) ds. G.M. de Leeuw; Amersfoort 19.30 uur ds. W. Visscher; Barneveld-Zuid 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Beekbergen 19.30 uur ds. M. Joosse; De Valk-Wekerom 19.30 uur ds. B.J. van Boven; Den Helder 19.30 uur (H.D.) ds. K. Boeder; Dordrecht 19.45 uur

ds. H. Hofman; Drachten 19.30 uur ds. C. Hogchem; Goudswaard 19.30 uur ds. D. de Wit; Hardinxveld-Giessendam 19.30 uur ds. W.J. Karels; Herkingen 19.30 uur ds. G.M. de Leeuw; Hilversum 19.45 uur ds. C. van Krimpen; Hoofddorp 19.45 uur ds. W. Silfhout; Kamperland 19.30 uur ds. E. Bakker; Kruiningen 19.30 uur ds. G. Bredeweg; Leerdam 19.30 uur ds. J. Schipper; Meeuwen 9.30 uur ds. M. Mondria en 19.30 uur ds. J. van Rijswijk en 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; Melissant 19.30 uur ds. M. Karens; Nieuwer ter Aa 14.30 en 19.30 uur ds. A. Verschuure; Oud-Beijerland 19.30 uur ds. M. Mondria; Oude-Tonge 19.30 uur ds. S.W. Janse; Rhenen 19.30 uur ds. F. Mulder; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur stud. M.H. Schot; Rotterdam-Centrum 19.45 uur ds. P. Melis; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. G. Beens; Rotterdam-Zuidwijk 15.00 en 19.30 uur ds. R. Kattenberg; Soest 19.30 uur ds. J. van Laar; Stolwijk 19.30 uur ds. G. Hoogerland; Veenendaal 19.30 uur ds. B. Labee; Vlaardingen 19.30 uur ds. J. van Belzen; Wageningen 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Wolphaartsdijk 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer.

■ DONDERDAG 26 MAART 2015

Boskoop 19.30 uur stud. M.T. Al-Chalabi; Dinteloord 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Dirksland 19.30 uur ds. A. Vermeij; 's-Gravenzande 19.45 uur ds. W. Visscher; Hoogeveen 19.30 uur ds. M. Mondria; Leiderdorp 19.30 uur ds. A. Schot; Ouddorp 19.30 uur ds. G. Pater; Poederoijen 19.30 uur ds. J. van Belzen; Sliedrecht 19.30 uur ds. A.T. Huijser; Sprang-Capelle 19.30 uur stud. W.A. Zondag; Urk 19.30 uur ds. A. Verschuure; Zwijndrecht 19.30 uur ds. F. Mulder.

■ VRIJDAG 27 MAART 2015

Gouda 15.45 uur (huw.bev.) ds. G. Clements; Kruiningen 14.30 uur (huw.bev.) ds. G. Bredeweg; Middelburg-Centrum 14.30 uur (huw.bev.) ds. J.M.D. de Heer.

■ ZATERDAG 28 MAART 2015

Tholen 14.30 uur (aangepaste dienst) ds. P.D. den Haan; Urk 14.30 uur (aangepaste dienst) stud. M.T. Al-Chalabi.

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 22 MAART 2015

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinses-selaan 6 l) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Druenen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur evang. S. de Visser; Merkssem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merkssem) 10.00 en 17.00 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

■ EVANGELISATIEPOSTEN

Alkmaar:

Evangelisatiepost 'Bij de Bron', Willem Buytewechstraat 2, 1816 GL Alkmaar; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 16.30 uur. U bent hartelijk welkom op onze post. Openingstijden: dinsdag t/m zaterdag van 11.00 – 15.00 uur. Tel. 072-5129195 email info@bijdebronalkmaar.nl website www.bijdebronalkmaar.nl

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsmann; Evangelisatiepost Bij Simon de Looier; Looiersgracht 70-72. Tel. 020-6227742. Samenkomsten iedere zondag 10:30 uur 17:00 uur. U bent van harte welkom in onze evangelisatiepost. Openingstijden: dinsdag t/m zaterdag van 10:00-12:00 uur en 12:30-16:00 uur. U kunt bij ons ook CD's en boeken kopen. Door uw aankoop steunt u het evangelisatiewerk. Telefonisch of per mail bestellen kan ook: 0252-419560; cvleenen@kliksafe.nl Bekijk ook eens onze site: www.bijsimondelooier.nl

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-I te Emmen; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur. Inloophuis de Hoeksteen: Kolhoopstraat 24, Emmen. Openingstijden: elke dinsdag, donderdag, vrijdag en zaterdagmiddag van 13:30 tot 16:30 uur. Tel. 0591 - 653915 www.inloophuisdehoeksteen.nl

Leeuwarden:

Evangelist S. de Visser; kerkgebouw Achter de Hoven 2-c; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur. Op vakantie in Friesland? Welkom in onze inloop, die geopend is op donderdag en vrijdag van 11.00 tot 16.00 uur en zaterdag van 11.00 tot 15.00 uur. Bekijk ook eens onze site: www.inloophuisachterdehoven.nl

Merksem:

Evangelist A. van Setten; protestants centrum "De Bron", Jaak de Boeckstraat 21-23; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur.

U bent ook hartelijk welkom in het inloophuis, geopend van dinsdag t/m vrijdag van 13.00-16.00, donderdagavond van 18.00-21.30 uur en zaterdag van 10.30-13.00 uur.

Rotterdam:

Inloop- en Bijbelcentrum 'In de Gouwstraat', Gouwstraat 36-b, Rotterdam-Charlois. Kom eens langs, u bent hartelijk welkom. De inloop is geopend van dinsdag tot en met zaterdag tussen 10.00 en 16.00 uur.

Tilburg:

Kerkruimte: Offenbachstraat 105 Tilburg. Zondagse samenkomsten om

10.00 en 18.30 u.

Het inloophuis: Het Kruispunt, is geopend op di en wo van 14.00-17.00 u. Do van 10.00-17.00 u. Vr van 10.00-15.00 u. U bent van harte welkom.

Den Haag:

Inloophuis 'Het Kompas': Apeldoornse aan 228, Den Haag.

Openingstijden: dinsdag 10.00 - 16.00 uur; woensdag 10.00 - 13.00 uur; donderdag t/m zaterdag 10.00 - 16.00 uur.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

ADVERTENTIES

T.h. ruime **vakantiewoning** in natuurrijke omgeving **Veenendaal** (3 sl.k.). Voor inl. 06-12448849.

Te huur 2 x een 8 pers. caravan op Bergzicht/Ommen met ruime overdekte veranda. Nog vrij voor wk 31 en na wk 33. 06-12267279.

Vakantie Oostenrijk:
Te huur: luxe Chalet en Appartementen 2-9 pers., in omg. Saalbach-Hinterglemm / Zell am See,
Info: 0180-322181 / 06-51166845

Voor Verantwoorde Boeken!
www.derooboeken.nl
078-6124081

T.h. onze tussenwoning wk 31+32 voor **vakantie Nunspeet**, tel. 0341-256262.

Aankomend student, 18 jaar, **zoekt** kostadres c.q. **kamer in Leiden** en omstreken vanaf augustus. U kunt mij bij voorkeur bereiken via de mail: ardjansturm@live.nl of bel 0118-582672.

Te huur op **Camping de Beukenhof (Dr): stacaravans en chalets voor 4, 6 en 10 pers.** Tel. 0528-331246. www.campingdebeukenhof.com Ook gevraagd pabo studenten die recreawerk willen doen op de camping.

Wonen op Goeree-Overflakkee?
Unieke locatie! Nieuweweg 9, 3248 BD Melissant.
Info: www.jaap.nl of 06 132 98 561.

RIJN-MOEZEL CRUISE

Busexcursiereizen

Vaarvakanties

Vliegreizen

Israëltreizen

Fietsvakanties

Themareizen

MAANDAG 5 T/M VRIJDAG 9 OKTOBER

Ds. C. van Krimpen | organist Pieter Heykoop
reisleader Wim van der Hoek | luxe 4* MS Rhein Prinzessin
verschillende hutten met balkon | volpension
bezoek aan mooie Duitse stadjes

voor alle reizen geldt: Deo Volente

Margrietstraat 30, 4401 EZ Yerseke | Tel. 0113-573681
Mob. 06-22296733 | info@burgtours.nl | www.burgtours.nl

Voordelig met het hele gezin in eigen sfeer naar zon, water en bergen? Voor € 495,- all-in per week staat uw **stacaravan in Oostenrijk** klaar. Nederlandstalige kerkdiensten en animatieteam voor jong en oud.
Info: www.es-vakanties.nl of 055 3030083.

**Goedeboeken
nieuw en tweedehands
Kerkbuurt 30, Sliedrecht
0184-769003
www.goedeboeken.nl**

Heeft u zin in een vakantie in **Zeeland**? Dan bent u bij ons aan het juiste adres! In **Kamperland** hebben wij een 7-persoonsbungalow voor u te huur. U zit dicht bij het strand en het Veerse Meer, de woning is van alle gemakken voorzien. Een heerlijke grote tuin voor de kinderen en veel privacy! Voor meer info of foto's mag u ons altijd bellen!
Tel: 0118-584385.

Te huur: Caravan met nieuwe voortent, 2-3 pers. op de Veluwe, bosrijke omgeving, uitzicht op bosrand. Vrij vanaf heden, ook voor weekend, midweek & vakanties.
Meer informatie: 055-5062675 of 06-20400791.

Te huur luxe vrijstaande vakantiewoning, 10-12 personen. Op de Veluwe in STROE. Voor inl. 0342-440505 of 06-10964975.

**Psalmzangavond rond Pasen
Sint-Maartenskerk Zaltbommel
2e Paasdag, maandag 6 april**

**Meditatie: Ds. A.T. Huijser
Organist: Joost van Belzen**

**Aanvang: 19.30 uur
Toegang: vrij
Een avond voor het hele gezin
Collecte voor Hudson Taylor**

HOLTEN. Te huur: vakantiehuisje 6 pers. in mooie bosrijke omgeving. Wasmachine en droger aanwezig.
Tel. 0527-291719.

Te huur per 1 sept: mooie één- en tweepersoonskamer voor PABO studente(s), omg. **Gouda**. Interesse? Bel 06-40075721.

LENTEKRIEBELS? Boek een 4** vakantievilla nabij Winterberg/ HOCHSAUERLAND!**
Rolstoelvriendelijk, tot 27 personen
www.GEND-RECREATIE.com

Te huur: vakantiewoning in de Harz voor 6-8 personen,
€ 399,00 per week. Info:
www.harz-vakantiewoning.nl of tel. 06-47151971.

T.h. vakantiewoning in ZEELAND.
www.boerderijvakantiezeeland.nl
Ouderen genieten bij ons van de rust en kinderen vinden het erg leuk om het boerderijleven mee te maken.
Week 19 t/m 21, 29 t/m 34 bezet.

Te huur 1 à 2 pers. huisje v.a. 2 april. Landelijk gelegen. Kijk op www.rijnwaard-waardenburg.nl of bel voor info: 06 53933283.

SENIORENWEKEN Casa Familia Salland: ga er even tussenuit en geniet met leeftijdsgenoten van een heerlijke vakantie. Verschillende weken georganiseerd, vrijblijvend activiteitenprogramma.
www.gezinsparken.nl/senioren of bel 0341-264887.

Annette van Maaren (Msc.)
Reformatisch Psycholoog

Haastrecht Oudewater
Montfoort Gouda
0348-558000 of 06-42504158
www.phhaastrecht.nl

Psychologische Hulpverlening

Hotel Eureka in Zeddam organiseert een week en een midweek met bezinning en ontspanning.

Dit o.l.v. dhr. J.H. Mauritz van D.V. 30 mei tot 6 juni 2015 voor € 575,00 p.p. en een midweek o.l.v. een emerituspredikant van de Gereformeerde Gemeenten van D.V. 13 tot 18 juli 2015 voor € 437,50 p.p. Een week waarin bezinning en ontspanning elkaar afwisselen. Alles volpension met Bijbelstudies, 3 halve dagtochten en dagsluitingen. Bel voor meer inlichtingen 0314-651811 of kijk op www.hotel-eureka.nl

Kamer te huur in vrijstaande woning te **Barneveld**. Op 500 mtr vanaf station. Meer informatie? Bel naar 06-50487465, b.g.g. jantine@hardemanisolatie.nl

Open dag Kinderdagcentrum "De Schutse"

Op D.V. donderdag 26 maart a.s. bieden wij u de gelegenheid om een kijkje te komen nemen op het kinderdagcentrum van "De Schutse". U bent van harte welkom van 10.00 tot 13.00 uur op Stationsstraat 28 in Kesteren. U kunt op de groepen kijken, waar de kinderen op dat moment dagbesteding ontvangen. Voor meer informatie is de maatschappelijk werkster aanwezig. Heeft u vooraf vragen? Ga dan naar www.deschutse.nu en vul het contactformulier in.

Christelijke VAKANTIEPARKEN

**gezinsparken.nl
0341 264 887
info@vakanz.nl**

begravenisverzorging Den Hollander

Begravenissen in Den Haag, Westland, Gouda, Rotterdam, Vlaardingen en omstreken.
Wij verzorgen alleen begravenissen.

Dag en nacht bereikbaar.

P.N. den Hollander
T. den Hollander

Tel. 010 - 4600509

www.begravenisverzorgingdenhollander.nl

Gratis dinercheque!
Trouwkostuum.com
bij **Klein Kleding**

Boekhandel

De ZONNEBLOEM

Dorpsstraat 164 - Scherpenzeel (gld)
033-2774355

www.boekhandeldezonnebloem.nl

LUISTER-CD'S (2 delen)

6 meditaties over
Johannes 21 'Na Pasen'

Ingesproken door
ds A. Schot

**VOOR
JONG EN
OUD!**

www.bestelmuziek.nu

Uw trouwtekst in hout uitgesneden?

Tel. 0418-551383

www.houtsnijwerk.nl

Fides

praktijk voor hulpverlening en diagnostiek

Een vertrouwd adres voor hulp
aan kinderen, jongeren en volwas-
senen vanuit een Bijbelse visie.

Wij bieden o.a. hulp bij:

- Opvoedingsvragen
- Relatie- of werkproblemen
- Sombereheid, angst, piekeren
- Psychische klachten
- Gezinsproblemen
- Identiteits- en andere vragen

U kunt bij ons ook terecht voor
psychologisch onderzoek,
indicatieaanvragen en onderzoek,
begeleiding en training van mensen
met een verstandelijke beperking.

Bel voor informatie of aanmelding

Tel. 0342 - 41 99 77

Van Breugelplantsoen 1

3771 VM Barneveld

www.fideshulpverlening.nl

Ervaring met: scholen, kerken, bedrijven
en instellingen door het hele land.

VAN RIJN

BRANDBEVEILIGING B.V.

VEILIGHEIDSOPLEIDINGEN B.V.

Controle en onderhoud van: Brandblussers • Brandkranen
Brandslanghaspels • Droge blusleidingen • Verbandtrommels
Nood- en vluchtwegverlichting • AED

Opleidingscentrum: BHV • EHBO / kinder EHBO
Reanimatie & AED • VCA Communicatie
Kleine blusmiddelen • Ontruimingsoefening

088 112 9999

www.vanrijnbrandbeveiliging.nl

BEGRAAFNISVERZORGING

Molenpad 4
4696 BP Stavenisse
Telefoon: 0166 - 69 74 38
Mobiel : 06 -10 64 28 07
www.dorstbegravenisverzorging.nl

Wij verzorgen alléén begravenissen

HERDRUK VAN EEN BEKENDE UITGAVE

Binnenkort verschijnt een
herdruk van de bekende
uitgave van

Florentius Costerus
DE
GEESTELIJKE
MENS

in zijn begin, voortgang
en einde

*Voorgesteld in tweënzestig
predicaties*

In duidelijke bewoordingen
geeft ds. Costerus antwoord
op de vraag: 'Wie is geestelijk,
wie moet daarvoor gehou-
den worden?' Hij spreekt
van standen in het leven der
genade en handelt over het
wezen van de zaak: 'Wie door
de Heilige Geest wederge-
boren is, die is een geestelijk
mens.'

49,50

Uitvoering: Gebonden

Omvang: 871 blz.

Formaat: 15,5 x 24 cm

Versijning: eind D.V. mei 2015

Intekenprijs tot 30.6.2015 € 49,50

Daarna € 55,00

*Uit het 'Woord vooraf' van
ds. C. Hogchem citeren wij:*

Wat is de oorzaak dat Florentius Costerus behoort tot de godgeleerden wier namen in zegening blijven? Het is omdat hij in zijn predicates spreekt naar het hart van Jeruzalem: woorden spreekt die de Heilige Geest leert, geestelijke dingen met geestelijke samenvoegende. (1 Kor. 2:13). Zich voortdurend grondend op de Schriftplaats door hem verklaard, wijst hij de zaligmakende genadebediening aan het hart van de geestelijke mens in zijn begin, voortgang en einde. Zonder ophouden zoekt hij daarbij te bouwen op het enige Fundament dat de Heere in Sion heeft gelegd.

*Ds. W. Harinck, Reformatorisch
Dagblad 15-5-2002 bij de 1e druk
van deze editie:*

Indrukwekkend vanwege de omvang, maar vooral vanwege de inhoud. Dat is 'De geestelijke mens', een meer dan 850 bladzijden tellend prekenboek van de hand van ds. Florentius Costerus. Vroeger hadden - beter gezegd: namen - de mensen wellicht meer tijd om zo'n lijvig boek te lezen dan tegenwoordig. Laten zij zich door het moderne levensgevoel, dat alles kort en flitsend gebracht wil zien, niet afhouden van het lezen in een boek als dit. Lezers zouden zich er op gelet de titel - 'De geestelijke mens in zijn begin, voortgang en einde' - zelfs een leven lang mee bezig mogen houden.

Uitgeverij Boekhandel

Gebr. Koster

Nairacstraat 17, 3771 AW Barneveld
Tel. (0342) 41 69 86

Bestel nu voor intekenprijs!

verkrijgbaar bij de boekhandel

www.gebrkoster.nl

KO1538

- Nette **hulp** bij het **huishouden** voor vader?
- Beter omgaan met uw zoon met **autisme**?
- Weer een **gezellige gezinsmaaltijd**?
- Hulp bij het **douchen** voor uw moeder door een bekwame verzorgende?
- **Mantelzorg** ondersteuning?

Agathos is een reformatorische organisatie en biedt zorg en hulp aan iedereen die dat nodig heeft.

(010) 26 40 777
www.agathos-thuiszorg.nl

Agathos is onderdeel van Lelie zorggroep (leliezorggroep.nl).

Speksnijder AANDACHT VOELT BETER
MODE
www.speksnijder.nl Bergambacht - Veenendaal - Kampen

E. Treur
Kroostweg 22
3704 ED Zeist
Telefoon 030 - 6924258
Mobiel: 06 - 57315689
www.begrafenisondernemingtreur.nl
info@begrafenisondernemingtreur.nl

Begrafenisonderneming Treur

Wij verzorgen alleen begravenissen

**Begrafenisverzorging
Janssen**

Dag en nacht bereikbaar op
0113 - 33 09 36

Dienstverlening in geheel Zeeland

Wilsbeschikking

"Zo wil ik het. Als mijn sterven daar is."
kunt u bij ons aanvragen.

www.begrafenisverzorging-janssen.nl

Havikskruid 10
4421 MN Kapelle
06. 53 23 73 20

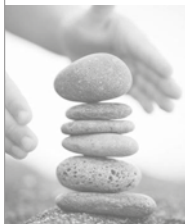
Wij verlenen geen medewerking aan het verzorgen van crematies.

Daarin zijn wij uniek in regio De Bevelanden

- Onderzoek
- Advies
- Begeleiding
- Behandeling

Hulpverlening aan kinderen, jongeren en volwassenen

Bij o.a.: ADHD · angst · burn-out · depressie · faalangst · fobie · gedragsproblemen · identiteitsproblemen · lichamelijke spanningsklachten · negatief zelfbeeld · onzekerheid · opvoedingsproblemen · paniek · piekeren · PDD-NOS · relatieproblemen · slaapproblemen · somberheid · spanning · stress · syndroom van Asperger.

Voor verdere informatie en aanmelding:

T 0180 - 42 69 55
E info@psychbrouwer.nl
I www.psychbrouwer.nl

Vestigingen in Ridderkerk, Barneveld en Meteren

Reformatorische Psychologenpraktijk Nederland

Wij bieden identiteit bewuste hulp aan kinderen, jongeren en volwassenen met o.a.:
Relatieproblemen, Opvoedingsvragen, Gedragsproblemen, Traumatische ervaring(en), Gezinsproblemen, Persoonlijke problematiek (zoals Depressie, Angst, Identiteitsvragen), Arbeidsproblemen, Autisme Spectrum Stoornis

Plantageweg 5, 2951 GN Alblasserdam
078 - 69 32 808 of info@rpnederland.nl
Bezoek onze website voor meer informatie, de tarieven en aanmelding:
www.rpnederland.nl

Identiteitsbewust · Persoonlijk · Vertrouwend · Doelgericht

Voor een zorgzame begeleiding

Barneveld,
Scherpenzeel e.o.
A. Koster
Telefoon: 033 277 0555

Kantoor: Stationsweg 411
3925 CD Scherpenzeel

Centraal nummer (24 uur):
033 277 0555

Koeling in uw Kerk(gebouw)

Voor elk probleem? Bel AKTIE

Tel: 010-4517471

CO2 metingen

Advies en installatiebureau

Voor een vrijblijvende offerte

aktie@kliksafe.nl

De Saambinder Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur:

ds. G.J. van Aalst

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:

ds. G.J. van Aalst,
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur:

ds. C. Neele
Egge 28, 3171 DE Poortugaal,
tel. 010-5017707
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Meditaties aan:

ds. C. Neele,
Egge 28, 3171 DE Poortugaal,
tel. 010-5017707
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd:

Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór
de datum van verschijning van De Saam-
binder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:

Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:

Drukkerij Verloop,
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
tel. 078-6912899, fax 078-6919536
e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen **uiterlijk
donderdag** vóór de week van
verschijning aangeleverd te zijn.
Rouwadvertenties **uiterlijk
maandagmorgen 9 uur**.

Advertenties € 1,05 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De
Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 12,00 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 24,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 115,-; USA \$ 115,-.

Correspondentieadres

Noord-Amerika:
Mr. A.M. Berman, P.O. Box 20188,
St. Catharines, ON L2M 7W7, Canada
e-mail: purlin@sympatico.ca

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijk-
heid betreffende de inhoud van de advertenties
en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Van Manen
timmerbedrijf

kerkbanken
bankstofferling
kansels
doopvonts
lessenaars
collectezakken

Timmerbedrijf Van Manen B.V.
Puurveenseweg 47 | Kootwijkerbroek
t (0342) 44 29 60
www.timmerbedrijfvanmanen.nl

HARKES
Begravenissen

Dokter Hamburgerlaan 59
2771 JR Boskoop
www.harkesbegravenissen.nl
Wij verzorgen alleen begravenissen

0172 - 21 21 22

*Begravenisonderneming
De Kloe*

Delkant 8 | 5311 CJ Gameren
Tel. 0418 - 56 21 74
www.begravenisondernemingdekloe.nl

Begravenisonderneming *De Jongh* H. de Jongh
P.H. van der Leer
D.D.E. Melieste

*Voor een waardige en stijlvolle
verzorging van alleen begravenissen.*

Wij zijn dag en nacht persoonlijk bereikbaar.

Hardinxveld-Giessendam **0184 - 611154**
Waardenburg **0418 - 652039**
Werkendam **0183 - 701017**
Papendrecht **078 - 8200399**

www.begravenisondernemingdejongh.nl

HOOGVESTE B.V.
THUIS IN VASTGOED

**Voor aan- en verkoop
van uw woning of bedrijf**

www.hoogveste.nl **NVM**

Orgelbouw Advies Commissie
een betrouwbare partner!

nieuwbouw • restauratie • overplaatsing • onderhoud

ook voor akoestische
vraagstukken

Neem voor meer informatie
contact op met
Dhr. H. den Hollander
Tel. (010) 435 44 35

VOGG
Vereniging van
Organisten der
Gereformeerde
Gemeenten

AANKONDIGING
16 APRIL D.V.

**Israël-bewaarspecial
van de GezinsGids**

www.gezinsgids.nl
030 230 35 00

VOORJAARSACTIE
5 MAANDEN VOOR
€ 21,95

DE EXTRA'S VAN DEZE ACTIE:

- › Extra dik **Israël-bewaarnummer**
- › **ZomerNummer** met Prijspuzzel!
- › 10x GezinsGids plus **gratis BimBam**

*Aanmelden vóór 2 april 2015. U hebt de afgelopen vijf maanden geen abonnement op de GezinsGids gehad.